

Főoldal (<http://www.hirado.hu>) / Kultúra+Tudomány (<http://www.hirado.hu/rovatok/kultura-tudomany/>) / Minden más (<http://www.hirado.hu/rovatok/kultura-tudomany/minden-mas/>)

2015. 06. 17. - **07:33**

Utolsó frissítés dátuma:
2015. 06. 17. - **07:37**

forrás: **MTI**

Felemásra sikerült a kommunista múlt feltárása

Tetszik Megosztás

Tweet

G+1

Az igazságtétel és a múlt feldolgozása felemásra sikerült Magyarországon - mondta Rainer M. János történész a Kádár, Biszku, ...? Megtorlás 1956 után című, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága által rendezett konferencián.

Nézze meg, hogyan működik!

A katarzis, a gyászmunka, a történetek kibeszélése társadalmi méretekben nem történt meg úgy, ahogy ez például a náci múlt vonatkozásában Németországban lezajlott. Ez a probléma azonban nemcsak Magyarországon, de az egész volt szocialista térségben megfigyelhető - fogalmazott Rainer M. János.

Rainer M. János történész. MTI Fotó: Kovács Attila

A történész előadásában kitért arra, hogy a Nagy Imre és mártírtársai elleni koholt perekhez hasonló eljárások funkciója kezdetben a hatalom megszerzése, később a párton belüli harcokban a hatalom megtartása volt. Példa az előbbire az állítólagos köztársaság-ellenes összeesküvés miatt indított eljárás, a Magyar Közösség pere 1947-ben, az utóbbira pedig az 1949-es Rajk-per.

A Nagy Imre-perben Kádárnak Moszkva adott mozgásteret, a szovjet kommunista párt vezetése 1958 elején "keménységet és nagylelkűséget" javasolt. Kádár János azonban úgy érezte, addig nem szilárdíthatja meg helyzetét a hatalom csúcsán, amíg a forradalom jelképének tekintett Nagy Imre él. Ebben támogatta Kádárt az 1956 utáni új nomenklatúra, a korábbi második-harmadik vonalbeli sztálinisták, akik szintén bosszút kívántak a forradalomért - idézte fel a történész.

ÉRDEKES LEHET SZÁMODRA:

**Szünetel a röszei és az
ásotthalmi határátkelőhelyek**

(<http://hirado.cms.mtv.hu/2015/09/15/szunetel-a-rozkei-es-az-asotthalmi-hataratkelohelyek-mukodese/>)

megosztás

**Tucatnyi menekült a tengerbe
fulladt Törökország partjainál**

(<http://hirado.cms.mtv.hu/2015/09/15/tucatnyi-menekult-a-tengerbe-fulladt-torokorszag-partjainal/>)

megosztás

**Valóságshow-t fog vezetni
Schwarzenegger**

(<http://hirado.cms.mtv.hu/2015/09/15/valosagshow-t-fog-vezetni-schwarzenegger/>)

megosztás

Mikó Zsuzsanna, a Magyar Nemzeti Levéltár főigazgatója előadásában a különböző forráscsoportokról szólva rávilágított a pártállami törlés alaposán dokumentált, jól kutatható. A pártvezetők viszonylag nyíltan beszétek a testületi üléseken, amelyeket számos dokumentum örökített meg. Ezekből például kiderül: a bírakkal, ügyészekkel kapcsolatos személyzeti politikában fontos volt, hogy "megfelelően viszik-e az ügyeket", azaz a politika által elvárt döntések születnek-e.

A korabeli peranyagok átfogó feltárásából kiderül, milyen bizonyítékokra alapították az ítéleteket, számos esetben ugyanis a "bizonyítékok királynőjének" tekintett beismerő vallomás is elegendő volt az elítéléshez, attól függetlenül, hogy milyen körülmények között született. Az is megfigyelhető, hogy eltérő tényállású ügyekben szó szerint azonos indoklással születtek ítéletek - mondta a szakember. Az ügyészi iratokból kiderül, hogy a vádhatóság hatásköre akkoriban milyen széles volt, például a disszidensek elkobzott vagyona is hozzájuk tartozott - tette hozzá.

A főigazgató tapasztalatai szerint az egykori áldozatok jelentős része máig fájjalja, hogy ügyét egyedileg nem vizsgálták felül, és nem mondták ki, hogy konkrétan kik, milyen jogsértést követtek el a törvénytelen eljárásban.

Gellért Ádám nemzetközi jogász előadásában szóvá tette, hogy Biszku Béla ügyében tavaly az ügyészség bizonyítékok hiányában megszüntette azt az eljárást, amely Biszku belügyminiszteri tevékenységével, így többek között a Nagy Imre-perben játszott szerepével volt kapcsolatos. (Egy másik, a 94 éves Biszku ellen az 1956 utáni sortűzek miatt indult büntetőeljárásban pedig a Fővárosi Ítéletábrla néhány hete semmisítette meg az elsőfokú, bűnösséget kimondó döntést és rendelt el új eljárást.)

A szakember megjegyezte, hogy a többi volt szocialista ország sem áll sokkal jobban a pártállami bűnök feltárása, és a felelősségre vonások terén. Ezen Gellért Ádám szerint a történész szakma aktívabb, kezdeményező fellépése javíthatna.

Földváryné Kiss Réka, a Nemzeti Emlékezet Bizottságának elnöke a konferencia megnyitóján emlékeztetett arra, hogy június 16-a kettős emléknap. Nagy Imrét és mártírtársait koholt vádakkal törvénytelen eljárás után 1958-ban ezen napon végezték ki, majd a rendszerváltás egyik kiemelkedő eseményeként 1989-ben ezen napon temették újra. Az elnök elmondta: a bizottság feladata a Kádár-rendszer működésének, a pártállam logikájának feltárása.

(<http://ad.adverticum.net/C/64809>

/3409090/340912000/1442306409889/www.hirado.hu/3291392?u=1508140009299843142359)

*

a Telekom Webkönny
szolgáltatásával!